

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Joukkoliikennelautakunta	177	29.09.2011	5	
Kaupunginhallitus	510	31.10.2011	15	
Kaupunginvaltuusto		14.11.2011	12	

15497-2009 (065, 001, 633)

Turun joukkoliikenteen palvelutason määrittely (Yj)

Tiivistelmä:

Joukkoliikennelain mukaan joukkoliikenteen toimivaltaisten viranomaisten on määriteltävä toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutaso. Palvelutason määrittely on tehtävä vuoden 2011 loppuun mennessä.

Jlk § 177

Joukkoliikennejohtaja Sirpa Korte 21.9.2011:

Joukkoliikennelaki määrää, että joukkoliikenteen toimivaltaisten viranomaisten on määriteltävä toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutaso. Valtakunnallisen liikenteen palvelutason määrittelee liikenne- ja viestintäministeriö. Eri väestöryhmien tarpeet on otettava palvelutason määrittelyssä huomioon. Palvelutason määrittely on tehtävä vuoden 2011 loppuun mennessä.

Turun alueella toimivaltainen viranomainen on Turun kaupunki ja Turun ympäristökunnissa Varsinais-Suomen ely-keskus. Turun kaupunginvaltuusto vahvistaa palvelutasomäärittelyn Turun osalta ja Varsinais-Suomen ely-keskus muiden seutulippualueen kuntien osalta. Seutulippualueen kunnat sekä Tarvasjoen kunta ovat tehneet palvelutasomäärittelyn yhteisenä projektina yhteistyössä ely:n kanssa. Yhteinen palvelutasomäärittely on osa seudullisen joukkoliikenneorganisaation valmistelua.

Palvelutason määrittely ei ole kertaluonteinen tehtävä vaan jatkuva yhteistyöprosessi. Palvelutasomäärittely laaditaan määräajaksi, mutta laki ei sido määräajan pituutta. Käytännön työskentelyn kannalta olisi tarkoituksenmukaista, että palvelutasomäärittely päivitetäisiin valtuustokausittain asunto- ja maankäyttöohjelman päivityksen yhteydessä kunkin valtuustokauden ensimmäisenä vuotena.

Palvelutasotavoitteet on syytä tehdä mahdollisimman realistisiksi, jotta määrittelyllä olisi todellinen merkitys joukkoliikenteen kehittämisessä. Joukkoliikennelaki velvoittaa määrittelyjen laatimiseen mutta on viranomaisen harkinnassa, miten se hyödyntää palvelutasomäärittelyä omassa tehtävässään.

Nyt laadittu palvelutasomäärittely on ensimmäinen tällä seudulla laadittu palvelutasomäärittely. Olennainen osa ensimmäistä palvelutasomäärittelyä on ollut kuvata joukkoliikenteen nykytilanne koko seudulla sekä määrittää ne kriteerit, joilla tietyt palvelutasoluokat saavutetaan.

Marraskuussa 2010 toteutettiin asukaskysely, jonka tuloksia on käytetty tässä työssä pohjana selvitetäessä mitkä asiat kuntalaisten mielestä ovat tärkeimpiä kehittämiskohteita kunkin kunnan liikenteessä. Osassa kunnista vastausaktiivisuus jäi vähäiseksi. Turun osalta vastausten määrä oli noin

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Joukkoliikennelautakunta	177	29.09.2011	5	
Kaupunginhallitus	510	31.10.2011	15	
Kaupunginvaltuusto		14.11.2011	12	

1.000 kpl, mikä antaa jo kohtuullisesti tietoa kuntalaisten tarpeista. Selvityksessä on eritelty pääasiassa joukkoliikennettä käyttävien ja pääasiassa henkilöautoa käyttävien turkulaisten vastaukset. Molempien vastaajaryhmien tärkein kehittämistarve on sama: pysäkeille ja busseihin kaivataan enemmän reaaliaikaista matkustajainformaatiota. Seudulla tarpeet kohdistuvat ennen kaikkea yhtenäiseen lippujärjestelmään.

Seudun liikennöitsijät ovat osallistuneet nykytilanteen selvittämistä koskeviin kokouksiin. Lisäksi heillä on ollut mahdollisuus kommentoida palvelutasotavoite-ehdotusta.

Palvelutasoluokkia on muodostettu kuusi kappaletta. Näiden lisäksi on ns. minimitaso, jossa hoidetaan vain lakisääteiset kuljetukset. Palvelutasoluokat määräytyvät mm. vuorotiheyden ja liikennöntiajan (päivän ensimmäisen ja viimeisen vuoron ajankohta) mukaan. Mitä korkeampi palvelutasoluokka on kyseessä, sitä enemmän vaatimuksia on asetettu joukkoliikenteen yleiselle sujuvuudelle sekä matka-ajalle suhteessa henkilöautoon. Yöliikenteen aikaan noudatetaan tarkoituksenmukaiseksi katsottavaa vuorotarjontaa palvelutasoluokasta riippumatta.

Palvelutasomäärittelyissä on pyritty noudattamaan tasapuolisuusperiaatetta eli samankaltaisilla alueilla (asukasmäärät ja etäisyys) tavoitellaan yhtenevää palvelutasoa. Turussa tavoitellaan kaikilla alueilla parempaa kuin peruspalvelutasoista tasoa. Liikennepoliittisten tavoitteiden kannalta tärkeimmät tavoiteluokat ovat kilpailutaso+ ja kilpailutaso (luokat 1 ja 2). Kilpailutaso+ edustaa korkeinta tasoa, jossa säännöllisen vahvaa liikennetarjontaa leimaa täsmällisyys, luotettavuus ja nopeus yhdistettynä reaaliaikaiseen matkustajainformaatioon. Luokka 1 ei nykyisin toteudu vielä millään alueella tai yhteysvälillä, mutta sitä tavoitellaan Turun paikallisliikenteen tulevilla runkolinjoilla.

Nyt esitettävät palvelutasotavoitteet vastaavat Turun osalta joukkoliikenteen nykytilannetta lukuun ottamatta sitä, että tulevat bussien runkolinjat nostavat vahvimpia joukkoliikennelinjoja nykyisestä kilpailutasoluokasta (luokka 2) luokkaan kilpailutaso+ (luokka 1). Tämä palvelutasotavoitteisto ei aseta velvoitteita runkolinjojen osalta, vaan runkolinjastoa koskeva erillinen ehdotus ja vuosittainen kehittämissuunnitelma tuodaan valtuuston ratkaistavaksi talvella 2011-2012. Kuntalaiskyselyssä esiin nostetut reaaliaikaista informaatiota koskevat tavoitteet ohjaavat joukkoliikennetoimen työskentelyä ja reaaliaikaisen informaation kehittäminen on yksi joukkoliikennetoimen lähitulevaisuuden tehtävistä.

Liite 1 Turun seudun joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyn tiivistelmäraportti, luonnos 29.9.2011

Oheismateriaali 1 Esittelykalvosarja 29.9.2011

Turun seudun joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyn "Nykytilaselvitys 21.9.2010" -raportti on luettavissa internetosoitteessa:

http://www.strafica.fi/Turunseudunjoukkoliikenne/Liite3_Nykytila_21.9.2010.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Joukkoliikennelausunto	177	29.09.2011	5	
Kaupunginhallitus	510	31.10.2011	15	
Kaupunginvaltuusto		14.11.2011	12	

[pdf](#)

- Ehdotus Joukkoliikennelausunto päättää esittää Turun kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se vahvistaa Turun toimivalta-alueen osalta liitteen 1 mukaisen palvelutasomäärittelyn.
- Päätös Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti esittelijän esittelytekstiin esittämin tarkennuksin.

Kh § 510

Liite 1 Turun seudun joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyn tiivistelmäraportti, luonnos 29.9.2011

Apulaiskaupunginjohtaja Jarkko Virtanen:

- Ehdotus Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että Turun toimivalta-alueen osalta vahvistetaan liitteen 1 mukainen palvelutasomäärittely.

- Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Laaksonen ilmoitti olevansa esteellinen eikä osallistunut asian käsittelyyn.

Kv §

Liite 1 Turun seudun joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyn tiivistelmäraportti, luonnos 29.9.2011

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että Turun toimivalta-alueen osalta vahvistetaan liitteen 1 mukainen palvelutasomäärittely.